

**XLII. A KÖLTSÉGVETÉS KÖZVETLEN BEVÉTELEI ÉS
KIADÁSAI**

1. cím: Vállalkozások költségvetési befizetései

1/1. alcím: Társasági adó

A társasági adóból származó 2017. évi költségvetési bevétel 624 944,7 millió forint volt, azaz az eredeti előirányzattól 109 755,3 millió forinttal (14,9%-kal) elmaradt, míg a módosított előirányzatot 18 026,5 millió forinttal (3,0%-kal) meghaladta.

Az eredeti előirányzat jelentős alulteljesülésének hátterében elsősorban az egységes, 9%-os társasági adókulcs bevezetése áll, amellyel a költségvetés az előirányzat kialakításánál nem számolt, tekintettel arra, hogy az intézkedés a költségvetési törvényt követően került elfogadásra. Az adókulcs csökkentésének hatását részben ellensúlyozta a vártnál erősebb gazdasági növekedés, illetve a különböző jogcímenek igénybe vehető adókedvezmények összegének tervezettől való elmaradása.

A 2017. évi bevétel a módosított előirányzattól már csak lényegesen kisebb mértékben tért el. Ennek oka, hogy a módosított előirányzat már számolt az egységes adókulcs bevezetésével, és részben az ennek hatását ellensúlyozó, már említett tényezőkkel is. A módosított előirányzathoz viszonyított 18 026,5 millió forint összegű bevételi többlet közel 70%-ban olyan egyedi tételekből tevődik össze, amelyek tartósan nem épülnek be a társasági adóbevételbe.

1/3. alcím: Hitelintézeti járadék

A hitelintézeti járadék a 2016. év végén megszűnt. Az utólagos elszámolások miatt 1894,4 millió forint bevétele keletkezett ezen a számlán a költségvetésnek.

1/4. alcím: Pénzügyi szervezetek különadója

A 2017. évi költségvetés ezen adónemben 66 500,0 millió forint módosított bevételi előirányzatot tartalmazott. A 2017. évi teljesülés 64 025,6 millió forint volt, amely 2474,4 millió forinttal (3,7%-kal) alacsonyabb a módosított előirányzatnál. Az összeg 64 213,9 millió forint bevétel és 188,3 millió forint kiadás eredményeként képződött.

Az előirányzat teljesülésének alakulása két tényezőre vezethető vissza. A hitelintézetek adóalapjául 2016-ig a 2009. év mérlegfőösszege szolgált, 2017-től azonban az adó alapja a két évvel korábbi (azaz 2017-ben a 2015-ös) mérlegfőösszeg lett. (A többi pénzügyi szervezet adóalapjának meghatározása hasonló módon változott.) A 2017. évi adóalap, ezzel együtt a kötelezettség, meghaladta a várakozást. Ugyanakkor 2017. év közben került bevezetésre, hogy a vállalkozások bizonyos sportcélú támogatásaik összegével a pénzügyi szervezetek különadóját is csökkenthetik. Ezzel kapcsolatban az adózók csaknem 13,1 milliárd forint kedvezményt tüntettek fel bevallásaikban. Ezen összegek kiutalása áthúzódott 2018-ra is, azonban a már 2017-ben kiutalt kedvezmények következtében az előirányzat a vártnál kedvezőbb kötelezettség adatok ellenére is alulteljesült.

1/5. alcím: Cégautóadó

Cégautóadóból a központi költségvetésnek 2017-ben 33 305,0 millió forint bevétele származott. A nettó adóbevétel az éves eredeti előirányzatot (27 600,0 millió forint) mintegy 5705,0 millió forinttal (20,7%-kal) haladta meg, a módosított előirányzattól (33 600,0 millió forint) pedig mindössze 295,0 millió forinttal (0,9%-kal) maradt el. Az eredeti előirányzathoz képest tapasztalt felülteljesülés hátterében a bázisévi bevétel vártnál magasabb teljesülése, illetve a cégautó állomány vártnál nagyobb növekedése áll. A bázisévhez viszonyítva a bevétel 1282,7 millió forinttal (4,0%-kal) növekedett, aminek hátterében a növekvő cégautó-állomány áll.

1/6. alcím: Egyszerűsített vállalkozói adó

Az egyszerűsített vállalkozói adóból (EVA) származó 2017. évi költségvetési bevétel 63 641,1 millió forint volt, amely az eredeti előirányzat összegétől (80 600,0 millió forint) 16 958,9 millió forinttal (21,0%-kal) maradt el, a módosított előirányzatnál (75 600,0 millió forint) pedig 11 958,9 millió forinttal (15,8%-kal) volt kevesebb. Ennek oka az, hogy az EVA alanyok száma a 2017-es előirányzat, illetve a módosított előirányzat kialakításakor vártnál is nagyobb mértékben csökkent a 2017-es év során.

1/7. alcím: Bányajáradék

A 2017. évben a bányajáradék bevétel összesen 28 770,2 millió forint volt, ami 17,8%-kal maradt el a módosított előirányzat 35 000,0 millió forintjától. A bevétel több tényező eredőjeként alakult ki. A bányajáradék mintegy 98%-a a kőolaj és a földgáz kitermeléséből származik.

Az előirányzattól való eltérés legfőbb oka a kőolaj világpiaci árának és az USD árfolyamának változása.

A bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény alapján a kitermelt ásványi nyersanyag és geotermikus energia után az államot részesedés, bányajáradék illeti meg. A bányajáradék összegét a kitermelt ásványi nyersanyag, illetve geotermikus energia mennyisége, az egyes nyersanyagokhoz és energiához tartozó fajlagos érték, valamint a járadék százalékos mértéke határozza meg. A 2017. évben az energiahordozók és ásványi nyersanyagok fajlagos értékének meghatározásakor mérvadó tényező mértékét befolyásoló Brent kőolaj tőzsdei jegyzésére mélypontra süllyedt, emellett a másik mértékadó tényező, az HUF/USD árfolyam is folyamatosan változott.

1/8. alcím: Játékadó

Játékadóból a központi költségvetés 2017. évi előirányzata 30 800,0 millió forint volt. A tényleges 2017. évi adóbevétel 27 462,9 millió forint, amely a költségvetési előirányzathoz képest 3337,1 millió forintos (10,8%-os) elmaradást mutat. A bevétel alulteljesülése háttérben elsősorban az állami játékszervezőnél a sportról szóló törvény szerinti vagyoni értékű jog szerződéses ellenértéke alapján igénybe vehető adókedvezmény vártnál nagyobb összege áll.

1/9. alcím: Ökoadó

1/9/1. Energiaadó

A 2017. évben energiaadó címén 18 855,3 millió forint bevétele származott a költségvetésnek, mely 29 363,4 millió forint befizetés és 10 508,1 millió forintot kitevő visszautalás eredőjeként adódott. Az adóbevétel az éves előirányzatot (18 600,0 millió forint) 255,3 millió forinttal (1,4%-kal) haladta meg. A költségvetési előirányzathoz viszonyított túlteljesülést a magasabb energiafelhasználás indokolja. Az adóbevétel az előző év értékét (18 176,3 millió forint) 679,0 millió forinttal (3,7%-kal) haladta meg. Az éven belüli lefutást tekintve a bevételek az első félévben emelkedtek, míg az év második felében elmaradtak a bázis évi szinttől.

1/9/2. Környezetterhelési díj

A környezetterhelési díjról szóló 2003. évi LXXXIX. törvény alapján az a környezethasználó, aki az engedélyhez kötött környezethasználata során a környezet terhelésével járó anyagot bocsát ki környezetterhelési díjat (talajterhelési díj, vízterhelési díj, levegőterhelési díj) köteles fizetni. A környezethasználókat a szennyező anyagok kibocsátásának csökkentésére ösztönzik a szigorodó uniós határértékek, valamint a környezetvédelmi beruházások, melyek után díjkedvezmény vehető igénybe.

A környezetterhelési díj 2017. évi előirányzata 5300,0 millió forint volt. Az előirányzatot érintően 5209,3 millió forint befizetés volt, melyből mindössze 141,6 millió forint visszatérítés történt. Ezáltal a pénzforgalmi bevétel 5067,7 millió forint összeggel teljesült, amely az éves előirányzat 95,6%-a.

1/10. alcím: Egyéb befizetések

Az egyéb befizetések jogcímen a 2017. évi teljesülés 15 062,5 millió forint volt, mely 18 018,2 millió forint befizetés és 2955,7 millió forint kiutalásából származott. Ez az összeg az előirányzat (24 000,0 millió forint) 62,8%-át tette ki. A gazdálkodó szervezetek egyéb befizetései sor az állami adóhatóság által beszedett bírságokat, pótlékokat tartalmazza. Az egyéb befizetéseken belül a bírság- és önellenőrzéssel kapcsolatos befizetések (8916,0 millió forint) teszik ki a legjelentősebb tételt, a bevétel 59,2%-át. A 2016. évhez képest a bírság- és önellenőrzéssel kapcsolatos befizetéseknél 3786,4 millió forintos, a korábbi évek második legnagyobb bevétele a késedelmi pótlék esetében 5881,4 millió forintos csökkenés volt tapasztalható. Összességében ezen a mérlegsoron 13,2%-os bevétel csökkenés következett be a 2016. évhez képest. A bevételt jelentősen mérsékelte a 2016-ban bevezetett adózói minősítés, melynek értelmében a megbízható adózók különböző kedvezményekben részesülhetnek, úgymint a mulasztási bírság alkalmazása helyett felhívás az elmulasztott adókötelezettség teljesítésére, csökkentett mulasztási bírság, csökkentett adóbírság. Ezzel ellentétesen egy egyszeri tétel az Európai Bírósági döntéshez kapcsolódóan ugyanakkor növelte a bevételt.

1/11. alcím: Energiaellátók jövedelemadója

Az energiaellátók jövedelemadójából a 2017. évi költségvetési törvény 55 500,0 millió forint bevételt irányzott elő. A bevétel 53 123,3 millió forint volt, amely a költségvetési előirányzathoz képest 2376,7 millió forintos (4,3%-os) elmaradást mutat. Az elmaradás oka, hogy a 2017. decemberi feltöltés összege kisebb lett a korábbi évekéitől, és ezzel az előzetes várakozásoktól.

1/12. alcím: Rehabilitációs hozzájárulás

A rehabilitációs hozzájárulásból a 2017. évi költségvetési törvény eredeti előirányzata 66 500,0 millió forint, módosított előirányzata 80 000,0 millió forint bevételt tartalmazott. A tényleges bevétel 80 855,9 millió forintos összegben, a törvényi módosított előirányzat 101,1%-ában teljesült.

1/13. alcím: Egyes ágazatokat terhelő különadó

Az egyes ágazatokat terhelő különadó 2013. január 1-jével megszűnt, de az áthúzódó pénzforgalmi hatás miatt a 2017. évre vonatkozóan ebben az adónemben az 1111,6 millió forintos befizetések és a 10,4 millió forintos kiutalások eredőjeként 1101,2 millió forint bevétel keletkezett.

1/14. alcím: Kisadózók tételes adója

A kisadózó vállalkozások tételes adója címén (KATA) a 2017. évi költségvetési előirányzat eredetileg 75 500,0 millió forintban került megállapításra. 2017-ben KATA-ból a központi költségvetésnek 98 181,8 millió forint bevétele származott, tehát a 2017. évre előirányzott KATA bevétel 22 681,8 millió forinttal (30,0%-kal) teljesült túl. A 94 500,0 millió forint összegű módosított előirányzatot 3681,8 millió forinttal (3,9%-kal) szintén meghaladta az adónem bevétele. Az előirányzathoz viszonyított felülteljesülés a tervezési bázis túlteljesülésének és a 2017-től hatályos kedvező szabályváltozás miatt megnövekedett adózói létszámnak köszönhető. A KATA 6 millió forintos bevételi értékhatára 2017-től 12 millió forintra emelkedett, amely intézkedés a költségvetési előirányzat meghatározása után került elfogadásra.

A bázisévhez viszonyított 28 285,3 millió forintos (40,5%-os) növekedést szintén a kisadózók létszámának – a 2017-től hatályos kedvező adóváltozások hatására bekövetkezett – nagymértékű bővülése magyarázza.

1/15. alcím: Kisvállalati adó

A kisvállalati adóból (KIVA) származó 2017. évi költségvetési bevétel 22 368,3 millió forint volt, azaz a teljesülés az eredeti előirányzatot 8868,3 millió forinttal (65,7%-kal) meghaladta, míg a módosított előirányzattól 1131,7 millió forinttal (4,8%-kal) elmaradt. Az előirányzathoz viszonyított felülteljesülést a kedvező makrogazdasági folyamatok – különösen a bérek növekedése – mellett a 2017-től hatályos szabályozásváltozások és az ehhez kapcsolódóan megnövekedett adózói létszám indokolják. 2017. január 1-jétől az adó alapja számottevően egyszerűsödött, az adókulcs 16%-ról 14%-ra csökkent, az adónemet választók száma pedig az előnyös módosítások hatására több mint kétszeresére nőtt. Mindezen tényezők közül a költségvetés az előirányzat kialakításakor csak az adóalap egyszerűsítésének hatásával számolt, mert a kulcs csökkentése csak a későbbiekben került elfogadásra. A módosított előirányzatban már az összes tényező figyelembe vételre került, a tényleges bevétel elmaradását az új átlépők vártnál valamivel szűkebb adóalapja magyarázza.

Fontos kiemelni, hogy mivel a KIVA kedvezőbb feltételeket biztosít az átlépők számára, így a vártnál több átlépő hatása összköltségvetési szinten a tervezetthez képest bevételcsökkenést eredményezett.

1/16. alcím: Közműadó

A 2017. évi költségvetés az adónemben 55 200,0 millió forint bevételt irányzott elő. A 2017. évi adóbevétel 55 041,7 millió forint volt, azaz az előirányzat az előzetes várakozások szerint teljesült.

1/17. alcím: Korkedvezmény-biztosítási járulék

A korkedvezmény-biztosítási járulék 2017-ben törvényi előirányzattal már nem rendelkezett tekintettel arra, hogy ezen járulékfajta 2015. január 1-jétől megszűnt. A 2017. évben ezen a címen befolyt 8,4 millió forint a 2015. év előtti időszakra vonatkozó kötelezettségek pénzügyi teljesítésének áthúzódásából, utólagos rendezéséből adódik. A korkedvezmény-biztosítási járulékból származó bevétel a veszélyes munkakörökben dolgozók korhatár előtti nyugdíjba vonulásának fedezetét biztosította.

1/18. alcím: Reklámadó

A reklámadóból a 2017. évi költségvetési törvény 11 700,0 millió forint bevételt irányzott elő. Ezen a soron 8217,2 millió forint kiutalás történt, mely jogszabályváltozásra vezethető vissza. 2017. július 1-jétől az adónem eltörlésre, majd eltérő szabályozással újonnan bevezetésre került. Az ezen időpont előtt befizetett összegek az adózók számára visszafizetésre kerültek.

2. cím: Fogyasztáshoz kapcsolt adók

2/1. alcím: Általános forgalmi adó

A 2017. évben a költségvetésnek nettó 3 525 269,7 millió forint pénzforgalmi áfa bevétele keletkezett, amely az előirányzattól (3 542 006,1 millió forint) 16 736,4 millió forinttal (0,5%-kal) maradt el. A nettó áfa egyenleg 6 148 480,9 millió forint bruttó befizetés (melyből 382 683,3 millió forintot tett ki az import és a dohánytermékek számlákra teljesített befizetés) és a 2 623 211,2 millió forintot kitevő kiutalások eredőjeként adódott. Az infláció mértékének, illetve a fogyasztási volumen vártnál kedvezőbb alakulásának hatását elsősorban a megbízható adózókra vonatkozó kiutalási határidő 75 napról 45 napra történő rövidülésének

vártnál magasabb negatív hatása, illetve a tervezett intézkedések elhalasztott bevezetése miatti, vártnál alacsonyabb mértékű fehéredési hatás ellensúlyozta.

A költségvetés áfa bevételei három számlán jelennek meg. A Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) által vezetett önadózói Általános forgalmi adó számla 3 145 862,0 millió forint egyenleggel zárt 2017-ben (beszedett és kiutalt áfa egyenlege). A NAV által nyilvántartott kivetési Import termékek áfa számlája (mely az importon belül a kivetési kör utáni befizetéseket tartalmazza) 264 518,1 millió forintos, míg a szintén kivetési Dohánygyártmány áfa számla 114 889,6 millió forintos egyenleget mutatott.

A bázisévhez képest a költségvetés nettó pénzforgalmi áfa bevétele 234 976,3 millió forintos (7,1%-os) növekedést mutat. A nettó bevételek növekménye a bruttó befizetések 587 370,2 millió forintos (10,6%-os) és a kiutalások 352 393,8 millió forintos (15,5%-os) növekedésének egyenlegeként adódott. Az áfa bevételeken belül az import és dohány áfa befizetés 13 219,4 millió forinttal (3,6%-kal) nőtt, mely az import áfa bevétel 18 121,5 millió forintos (7,4%-os) emelkedéséből, illetve a dohánytermékek után beszedett áfa bevétel 4902,1 millió forintos (4,1%-os) csökkenéséből adódott.

A GDP volumene 2017-ben 4,1%-kal emelkedett, az éves infláció 2,4%-kal nőtt. Az áfa bevételek legnagyobb forrását jelentő folyóáras vásárolt fogyasztás esetében 7,9%-os növekedés volt tapasztalható.

A 2017. évre beadott áfabevallások alapján a bázis évhez képest a belföldi értékesítések adóalapja 10,0%-kal, a beszerzések adóalapja 9,3%-kal nőtt. A befizetendő adó 11,8%-os, míg a visszaigényelhető adó 12,9%-os emelkedést mutatott.

2/2. alcím: Jövedéki adó

A 2017. évben jövedéki adó címén 1 022 070,4 millió forint pénzforgalmi bevétele származott a költségvetésnek, mely az éves eredeti előirányzattól (1 034 500,0 millió forint) 12 429,6 millió forinttal (1,2%-kal), a módosított előirányzattól (1 068 500,0 millió forint) 46 429,6 millió forinttal (4,3%-kal) maradt el.

A bevételek legnagyobb hányadát továbbra is az üzemanyagok utáni befizetések tették ki, ezen túlmenően a bevételek 27,8%-a a dohánytermékek után, 9,0%-a pedig a szeszesitalok és egyéb termékek után folyt be. Ez a bázisévhez képest 2,3 százalékpontos átrendeződést jelent az üzemanyag termékek felé a többi termékcsoporthoz. Az adóbevétel az előző év értékénél (1 011 805,5 millió forint) 10 246,9 millió forinttal (1,0%-kal) volt magasabb, mely a forgalomváltozások és egyéb piaci trendek együttes hatásának volt betudható. A főbb termékcsoporthoz utáni pénzforgalmi bevételek az alábbiak szerint alakultak:

- Az **üzemanyagok** esetében az adóbevétel 645 669,6 millió forintot tett ki, mely 29 922,6 millió forinttal (4,9%-kal) magasabb az előző évi értékénél (615 747,0 millió forint). A növekedés a befizetések 34 116,7 millió forintos (5,2%-os) és a kiutalások 4194,1 millió forintos (10,1%-os) növekedésének együttes hatásaként adódott. A bevételek 34,8%-át a benzin, 64,6%-át a gázolaj utáni befizetések adták, mely a bázisévhez képest 0,1 százalékpontos átrendeződést jelent a benzin javára. A befizetések növekedése a gázolaj és a benzin forgalom növekedésének, illetve a 2017. első negyedévében érvényes magasabb adómértékeknek köszönhető. A mezőgazdasági visszatérítések esetén közel 190 millió forinttal, a kereskedelmi gázolaj jogcímen 2605 millió forinttal több jövedéki adó került kiutalásra, míg egyéb jogcímen 18 millió forinttal csökkent a visszatérített jövedéki adó összege a bázishoz képest. A 2017. évben – az előző évhez viszonyítva – a gázolaj szabadforgalma 3,5%-kal, a benziné 3,1%-kal növekedett. A 2017. évben az üzemanyagárak a bázisévi szintet benzin esetén átlagosan 6,6%-kal, gázolaj esetén 8,1%-kal múlták felül.

- **A szeszesitalok és egyéb termékek** jövedéki adóbevétele 91 143,2 millió forintot tett ki, amely 7229,4 millió forinttal (7,3%-kal) alacsonyabb a bázisnál (98 372,6 millió forint), mely a forgalom alakulásának és a népegészségügyi termékadót érintő 2017. január 1-jétől érvényes jogszabályváltozások következtében kialakult készletezési hatásoknak tudható be.
- **A dohánytermékek** jövedéki adóbevétele 284 707,3 millió forint volt, amely az előző évi értékhez (297 388,7 millió forint) képest 12 681,4 millió forinttal (4,3%-kal) alacsonyabb. Az elmaradás háttérében a szabadforgalom bázis évhez mért alakulása áll. A bevételek alacsonyabb alakulását elsősorban az év elején végbement jogszabályi változásokra adott piaci reakciók okozták, melyeket csak részben kompenzált az adómértékek emelkedése és a piaci szerkezet átrendeződése (fogyasztási dohányról cigarettára való forgalom-átterelődés). A 2017. évben a szabadforgalomba helyezések volumene a cigaretta esetén 4,8%-kal, a fogyasztási dohány esetén pedig 25,2%-kal csökkent.

2/3. alcím: Regisztrációs adó

A 2017. évben regisztrációs adó címén nettó 25 020,9 millió forint pénzforgalmi bevétele származott a költségvetésnek. A nettó adóbevétel az éves eredeti előirányzatot (23 200,0 millió forint) 1820,9 millió forinttal (7,8%-kal) haladta meg. A 24 400,0 millió forint módosított előirányzatot szintén meghaladta az adónem bevétele, 620,9 millió forinttal (2,5%-kal). A felülteljesülések háttérében a bázisévi bevétel vártnál magasabb teljesülése áll.

Az adóbevétel a bázisév értékét (23 646,7 millió forint) 1374,2 millió forinttal (5,8%-kal) haladta meg.

Az év során 282,9 ezer db személygépjárművet vontak regisztrációs adóigazgatási eljárás alá, ami 13,6%-kal haladta meg a bázis értékét. Ezen belül az új személygépjárművek 118,4 ezer darabot, a használtak pedig 164,5 ezer darabot tettek ki, az előbbi 19,5%-os, az utóbbi 9,7%-os növekedést jelentett a bázishoz képest. A regisztrációs adóeljárás alá vont személygépjárművek után kivetett adón belül az új gépjárművek utáni bevételek aránya 45,5%-ot, a használtak utáni 54,5%-ot ért el, mely mintegy 4,5 százalékpontos átrendeződést jelentett az új autók javára. A gépjárműállomány növekedésénél alacsonyabb bevétel-növekedést az magyarázza, hogy az új autók minimális kivétellel a legmagasabb előírt környezetvédelmi előírásoknak megfelelő belsőégésű motorral szereltek, illetve hibridek vagy elektromosak, így alacsonyabb adókatérogóriába tartoztak.

A motorkerékpárok után több mint 681,5 millió forint nettó regisztrációs adót fizettek, mely a volumenek 10,1%-os növekedése mellett mintegy 64,8 millió forinttal (10,5%-kal) meghaladta a bázist.

2/4. alcím: Távközlési adó

A 2017. évben távközlési adó címén 53 552,0 millió forint bevétele származott a költségvetésnek, mely az éves előirányzattól (54 400 millió forint) 848,0 millió forinttal (1,6%-kal) maradt el. A bázisévhez viszonyítva a költségvetés bevétele 307,5 millió forinttal (0,6%-kal) nőtt. A bázis évi bevételekhez viszonyított túlteljesülés háttérében az adóalap tárgyévben tapasztalt növekedése áll, melynek üteme alacsonyabban teljesült az előirányzat tervezésekor vártnál.

2/5. alcím: Pénzügyi tranzakciós illeték

A 2017. évben 217 325,7 millió forint pénzügyi tranzakciós illeték folyt be a költségvetésbe. A bevétel a költségvetési előirányzatot (205 700,0 millió forint) 11 625,7 millió forinttal (5,7%-kal) múlja felül. Az előirányzat magasabb teljesülésének oka a piaci szektor és a Magyar Államkincstár kötelezettségének felülteljesülése. A 2017. évi bevétel a 2016. évi

bevételhez (199 101,8 millió forint) viszonyítva 18 223,9 millió forintos (9,2%-os) növekedést mutat. A bázisévhez mért felülteljesülés háttérben elsősorban az adóalapot adó pénzügyi tranzakciók növekedése áll, mind a Magyar Államkincstár, mind a piaci szolgáltatók esetében. Emellett a 2017. évben igénybevett kedvezmények összege alulmúlta a 2016. évi összeget. A költségvetés bevételének 9,3%-a a Magyar Államkincstárhoz, míg 90,7%-a az adófizetésre kötelezett piaci szereplőkhöz köthető.

2/6. alcím: Biztosítási adó

A biztosítási adóból a központi költségvetésnek 2017-ben 35 681,8 millió forint bevétele származott. Az adóbevétel a 2017. évi eredeti előirányzatot (31 500,0 millió forint) 4181,8 millió forinttal (13,3%-kal), a módosított előirányzatot (34 200,0 millió forint) 1481,8 millió forinttal (4,3%-kal) haladta meg. A bázisévhez viszonyítva a költségvetés bevétele 3326,5 millió forinttal (10,3%-kal) emelkedett. Az eltérést a biztosítási piac vártnál kedvezőbb alakulása okozta.

3. cím: Lakosság költségvetési befizetései

3/1. alcím: Személyi jövedelemadó

A 2017. évi költségvetés eredeti előirányzatként 1 792 500,0 millió forint, módosított előirányzatként 1 908 500,0 millió forintot személyi jövedelemadó bevételt tartalmazott. A személyi jövedelemadóból ténylegesen befolyt költségvetési bevétel 1 919 964,4 millió forint volt, mely 2 024 349,6 millió forint bruttó befizetés és 104 385,2 millió forint kiutalás egyenlegeként adódott. A 2017. évi teljesítés az előirányzathoz képest 127 464,4 millió forint (7,1%), a módosított előirányzathoz képest 11 464,4 millió forint (0,6%) túlteljesülést mutat. Az előirányzatot meghaladó adóbevétel az alábbi tényezők eredőjeként adódott: tervezettnél kedvezőbb foglalkoztatási és bérdinamika, a bázisévi bevétel vártnál magasabb teljesülése, az elkülönülten adózó jövedelmeken belül az osztalék vártnál kedvezőbb alakulása, illetve a családi és egyéb kedvezmények, továbbá az adó feletti rendelkezések túlteljesülése.

A 2017. évben realizált személyi jövedelemadó-bevétel 202 317,4 millió forinttal, 11,8%-kal volt több a 2016. évi bevételnél.

3/2. alcím: Egyéb lakossági adók

A 2017. évben a költségvetésnek egyéb lakossági adóbefizetésekből 6914,9 millió forint bevétele származott, mely az éves előirányzattól (8000,0 millió forint) 1085,1 millió forinttal maradt. A fenti összegből közel 6764,2 millió forintot tett ki a bérfőzési szeszadó, 38,4 millió forintot a lakossági vámbefizetések, 17,2 millió forintot a szabálysértési bírságok összege, illetve 94,6 millió forintot a NAV értékesítési bevételi számlára érkezett összeg. Az alulteljesülést elsősorban a vártnál alacsonyabb mennyiségű gyümölcspárlat készítés indokolja.

3/4. alcím: Lakossági illetékek

Az illetékbecfizetésekből a központi költségvetésnek 2017-ben 173 647,2 millió forint bevétele származott, amely az eredeti költségvetési előirányzathoz (155 200,0 millió forint) viszonyítva 18 447,2 millió forintos (11,9%-os) túlteljesülést, a módosított költségvetési előirányzathoz (178 200,0 millió forint) viszonyítva pedig 4552,8 millió forintos (2,6%-os) elmaradást mutat. Az eredeti előirányzathoz képest tapasztalt túlteljesülés a bázisévi bevétel vártnál magasabb teljesülésének, a gépjárműilletékből származó bevétel felülteljesülésének, az örökösödési és eljárási illeték túlteljesülésének illetve az ingatlanpiaci növekedés vártnál alacsonyabb növekedési ütemének eredőjeként adódott. A módosított előirányzat alulteljesülésének háttérben az ingatlanpiaci növekedési ütemének a vártnál kedvezőtlenebb alakulása áll. Az illetékbevételek a bázisévhez képest 15 930,6 millió forinttal (10,1%-kal) nőttek. A visszterhes-, és az örökösödési illeték bevételek emelkedtek, míg az ajándékozási-,

valamint az eljárási illeték bevételek csökkentek. A bevételek alakulását a 2017-ben felfutó ingatlanpiac növekedése határozta meg.

3/5. alcím: Gépjárműadó

A 2017. évben gépjárműadó címén nettó 45 832,6 millió forint pénzforgalmi bevétele származott a költségvetésnek. A nettó adóbevétel az éves előirányzatot (43 500,0 millió forint) 2332,6 millió forinttal (5,4%-kal) haladta meg. A túteljesülések hátterében a gépjárműpiac vártnál nagyobb mértékű fellendülése áll. A bázisévhez viszonyítva a bevétel 1963,6 millió forinttal (4,5%-kal) nőtt.

3/6. alcím: Magánszemélyek jogviszony megszűnéséhez kapcsolódó egyes jövedelmeinek különadója

A 2017. évre vonatkozó költségvetési előirányzat 900,0 millió forint volt. A közsférában foglalkoztatott munkavállaló részére a munkaviszonya megszűnésével összefüggésben kifizetett, meghatározott korlátok (60 nap, 2 millió, illetve 3,5 millió forint) feletti juttatások utáni 75%-os különadóból a központi költségvetésnek 2017-ben 954,6 millió forint bevétele keletkezett. A ténylegesen befolyt bevétel a törvényi előirányzatot 54,6 millió forinttal haladta meg.

3/7. alcím: Háztartási alkalmazott utáni regisztrációs díj

A háztartási alkalmazott utáni regisztrációs díjból 2017-ben a központi költségvetésnek 29,0 millió forint bevétele származott.

4. cím: Egyéb költségvetési bevételek

4/1. alcím: Vegyes bevételek

A vegyes bevételek 2017-ben 39 149,1 millió forintot tettek ki, amely közel ötszöröse volt a tervezettnak (az előirányzat 497,3%-a).

A korábban teljesített kiadások visszatérülésével kapcsolatban összesen 33 274,8 millió forint bevétele származott a költségvetésnek, mely többszöröse volt a tervezettnak. Ebből kiemelendő a jogosulatlanul igénybevett lakásépítési támogatások és kedvezmények behajtásából, visszafizetéséből származó 4775,9 millió forint, az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet 23. § (4) bekezdése értelmében a rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalék terhére elszámolási, valamint visszatérítési kötelezettséggel nyújtandó támogatásokból visszafizetett 2136,5 millió forint, valamint az előző évi maradványok átcsoportosításának technikai lebonyolításával kapcsolatban – pótelőirányzat ellensúlyozása címen – elszámolt 14 887,8 millió forint. Az 1668/2016. (XI. 23.) Korm. határozat alapján itt került elszámolásra a nyugdíjasok részére a 2016. év karácsonykor kiosztott Erzsébet utalványokra elkülönített keret fel nem használt részének visszatérítéséből eredő – eredetileg nem tervezett – 6311,6 millió forint is.

A bevételek közül megemlítené az önkormányzati adósságkonszolidációval kapcsolatban – a Magyarország 2014. évi központi költségvetéséről szóló 2013. évi CCXXX. törvény 68. §-ának (5) bekezdése alapján – a települési önkormányzatok által a hiteltörlesztések fedezetére elhelyezett betétek, biztosítékok összegének befizetéséből származó 31,2 millió forint. Ezzel a tétellel a 2017. évi költségvetési törvény nem számolt. A felszámolók 382,0 millió forintot fizettek vissza a korábban átutalt összegekből. A különféle díjakból, bírságokból, késedelmi kamatokból 745,3 millió forintos bevétel származott.

Az állami kezességek vállalásához kapcsolódóan 2017-ben 137,8 millió forint összegű kezességvállalási díj folyt be a központi költségvetésbe mely alapvetően (99,5%) a Szanálási Alap hiteléhez kapcsolódó díjból származott. A fennmaradó részt az E-útdíj

hitelkonstrukcióhoz vállalt állami kezességek után fizette a KAVOSZ Vállalkozásfejlesztési Zrt.

A korábban lehívott egyedi és jogszabályi kezességekből, valamint viszontgaranciákból keletkező állami követelések érvényesítéséből 2017-ben együttesen 4574,9 millió forint bevételt (az előirányzat 130,6%-át) számolhatott el a központi költségvetés. E bevételek meghatározó tételeit a Garantiqa Hitelgarancia Zrt., illetve a Mehib Zrt. által behajtott összegek visszatérülései adták.

A Garantiqa Hitelgarancia Zrt. a korábbi időszakokban érvényesített állami viszontgaranciával érintett követelések behajtása nyomán 1,6 milliárd forintot fizetett be a költségvetésbe. A beváltott kezességekből származó követelések behajtási eljárásában 2017-ben változás nem volt, a 2017. évben lezárt követeléseken elért átlagos megtérülés 25,5% volt.

A Mehib Zrt. közel 1,2 milliárd forint összegű követelést hajtott be, amelynek nagyobb része a kazah BTA Bankkal szembeni követelés utáni befizetésből eredt. Az előirányzat túllépés egyik eleme is e tételhez kötődik, a 2016. év végén esedékes közel 0,4 milliárd forintos összeg pénzügyi elszámolása a 2017. évre csúszott. A kármegtérülés további jelentős részét pedig több forgalmi típusú ügylet miatti korábbi kárfizetések kapcsán átruházott követelések megtérüléséből sikerült realizálni, a külföldi behajtó partnerek aktív közreműködésével.

További jelentősebb tételek az Agrár-vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány által fizetett visszatérülési összegből, illetve az állami adóhatóság által az ún. lakáskezesek és az Magyar Fejlesztési Bank Zrt. (MFB Zrt.) által vállalt kezességek által érintett ügyletekből származtak.

Ár- és belvízvédelmi rendszeres befizetés címén 3,6 millió forint bevételt tervezett a költségvetés a 2017. évre, a teljesülés 3,1 millió forint lett (az előirányzat 86,1%-a).

4/2. alcím: Központosított bevételek

Központosított bevételek címen 2017-ben 375 214,3 millió forint teljesült, ami a törvényi módosított előirányzat 104,0%-ának felelt meg.

4/2/1. Bírságbevételek

A különféle bírságbevételek együttesen 24 496,2 millió forintot tettek ki, mely 1625,1 millió forinttal maradt el a módosított előirányzattól (26 121,3 millió forint). Ezen belül is kiemelendő az objektív felelősségből származó közigazgatási bírságbevétel, illetve a szabálysértési és egyéb bírságbevételek jelentős túlteljesülése. Ugyanakkor csökkentette a bírságbevételeket a Gazdasági Versenyhivatal által korábban kivetett egyes bírságok visszautalása.

4/2/2. Termékdíjak

A környezetvédelmi termékdíjról szóló 2011. évi LXXXV. törvény célja, hogy ösztönzőleg hasson a szennyezőanyag kibocsátásának csökkentésére, elősegítse a természeti erőforrásokkal való takarékos gazdálkodást, illetve a hazai és nemzetközi előírásokon alapuló hulladékgyűjtési célkitűzések megvalósulását.

A 2017. évben 79 810,4 millió forint termékdíj bevétel folyt be, amely 8,6%-kal haladta meg a 73 500,0 millió forint 2017. évi törvényi módosított előirányzatot. Az eltérést a fogyasztás növekedése és ezzel egyidejűleg a termékdíjköteles termékek kibocsátásának növekedése okozta.

4/2/3. Egyéb központosított bevételek

Az egyéb központosított bevételekből összesen 24 383,6 millió forint teljesült, amely 34,6%-kal meghaladta a törvényi módosított előirányzatot. Mindez elsősorban a földvédelmi járulékból befolyt bevétel várakozáson felüli teljesülésének volt köszönhető.

4/2/4. Megtett úttal arányos útdíj

Az autópályák, autóutak és főutak használatáért fizetendő, megtett úttal arányos díjról szóló 2013. évi LXVII. törvény és a végrehajtását szolgáló alacsonyabb rendű jogszabályok értelmében az útdíj-bevételek nettó összegét a fejezet „Megtett úttal arányos útdíj” bevételi előirányzata tartalmazza, míg a befizetések áfa-tartalma az áfa-szabályok szerint kerül kezelésre, befizetésre.

A 2017. évi költségvetés tervezése során a megtett úttal arányos (UD) díjrendszertől várt bevétel eredeti előirányzata nettó 154 500,0 millió forint összegben, a törvényi módosított előirányzat 169 900,0 millió forintban került meghatározásra.

Az UD esetében a 2017. évben is jellemző volt az ún. hálózati hatás, a "természetes" forgalombővülés többlete, a jogkövető magatartás terjedése, valamint 2016. decemberről 2017. decemberre 20,2%-kal emelkedett a regisztrált ügyfelek száma. Ezen hatások következtében az előirányzaton ténylegesen 173 595,7 millió forint befizetés teljesült, amely az eredeti törvényi előirányzathoz képest 12,4%-os, a törvényi módosított előirányzathoz képest 2,2%-os túlteljesülést mutat.

4/2/5. Hulladéklerakási járulékból származó bevétel

A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény alapján a hulladéklerakó üzemeltetője, illetve az ártalmatlanítási művelet végzője a hulladéklerakóban elhelyezett hulladék mennyisége és fajtája alapján a hulladék hulladéklerakótól történő eltérítése, valamint az Európai Unió által meghatározott hasznosítási arányok teljesítése érdekében hulladéklerakási járulékot köteles fizetni.

A hulladéklerakási járulék általános mértéke a 2017. évben 6000 forint/tonna volt. A 2017. évben befolyt járulékbevétel 11 719,1 millió forint volt, mely 12,5%-kal kevesebb a 13 400,0 millió forintos előirányzatnál. Az előirányzat alulteljesülését a jogszabály-változás áthúzó hatása és a lerakott hulladék mennyisége indokolja.

4/2/6. Időalapú útdíj (HD)

Az időalapú útdíj államháztartási elszámolására vonatkozó szabályok alapján a bevétel nettó összegét a fejezet „Időalapú útdíj (HD)” bevételi előirányzat tartalmazza, míg a befizetések áfa-tartalma az áfa-szabályok szerint kerül kezelésre, befizetésre.

A 2017. évi költségvetés tervezése során az időalapú (HD) díjrendszertől várt bevétel eredeti előirányzata nettó 53 000,0 millió forintban, a módosított előirányzat 59 900,0 millió forintban került meghatározásra.

A bevételek teljesülésében a hálózati (forgalmi) hatások kedvező alakulása ebben az évben is jelentős volt. A 2017. évben 13,9 millió darab matrica értékesítése történt meg, amely 7,6%-kal magasabb darabszámú és 8,6%-kal magasabb összegű eladást jelent az előző évinél. Összességében az előirányzaton 61 209,3 millió forint befizetés teljesült, ezáltal az eredeti törvényi előirányzatnál 15,5%-kal, a módosított törvényi előirányzatnál 2,2%-kal magasabb szinten realizálódott.

5. cím: Költségvetési befizetések

5/1. alcím: Központi költségvetési szervek

A központi költségvetési szervektől származó befizetések 2017-ben összesen 42 922,4 millió forint összeget tettek ki. A legjelentősebb tétel az egyes költségvetési szervek (jellemzően saját bevételből gazdálkodó) részére meghatározott befizetési kötelezettségek 28 837,5 millió forintos teljesítése. A 2016. évi előirányzat-maradvány terhére előírt befizetési kötelezettségből 359,5 millió forint, a szociális hozzájárulási adó mértékének csökkenése miatt az alkotmányos fejezetek részére előírt befizetési kötelezettségből 6154,7 millió forint, a háttérintézményi racionalizálásból adódó megtakarítás befizetése jogcímen 7406,4 millió forint, valamint az egyéb befizetések jogcímen 164,3 millió forint folyt be.

5/3. alcím: Köznevelési intézmények működtetésével kapcsolatos önkormányzati befizetések

2013. január 1-jétől a 3000 fő lakosságszám feletti települési önkormányzatok számára a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény kötelezően ellátandó feladattá minősítette az illetékességi területükön, saját tulajdonban lévő, az állami intézményfenntartó központ által fenntartott köznevelési intézmények feladatellátási helyeinek működtetését. Az Országgyűlés az oktatás szabályozására vonatkozó és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2016. évi LXXX. törvény elfogadásával 2017. január 1-jével megszüntette az állami köznevelési intézményi kör tekintetében az önkormányzati működtetési kötelezettséget. Az év végi esetleges áthúzódások elszámolhatósága érdekében az előirányzat 300,0 millió forint bevétellel került megtervezésre, azonban a Magyar Államkincstár eredményes közreműködése és a települési önkormányzatok együttműködése alapján 2016 decemberében minden érintett önkormányzat a részére előírt kötelezettségét teljesítette. Ennek megfelelően az előirányzaton bevétel nem keletkezett.

5/4. alcím: Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap befizetései

Az Alap 17 000,0 millió forint befizetést teljesített a tudás-intenzív, nagy hozzáadott értéket teremtő és nemzetgazdasági növekedést ösztönző kutatásfejlesztési tevékenységek finanszírozásának elősegítése érdekében.

5/5. alcím: Önkormányzati szolidaritási hozzájárulás

A szolidaritási hozzájárulásra kötelezett 166 önkormányzat 2017. évben eleget tett ez irányú kötelezettségének, így a számukra megállapított 26 566,1 millió forint befizetés maradéktalanul teljesült.

5/7. alcím: Nyugdíjbiztosítási Alap befizetése

A Magyarország 2016. évi központi költségvetéséről szóló 2015. évi C. törvény végrehajtásáról szóló 2017. évi CLXX. törvény 15. §-ában az Országgyűlés elrendelte a Nyugdíjbiztosítási Alap 2016. évi 12 771,7 millió forintos összegű többletének a befizetését 2017. december 29-éig a fejezet „Nyugdíjbiztosítási Alap befizetése” alcím javára. A befizetés az előírtnak megfelelően megtörtént.

5/9. alcím: Önkormányzatok befizetései

A helyi önkormányzatok a 2017. évben összesen 9857,7 millió forint befizetést teljesítettek. E befizetések a tárgyévvel megelőző évi önkormányzati elszámolások alapján, a kincstári felülvizsgálat, illetve az Állami Számvevőszék ellenőrzése során megállapított, jogtalanul igénybe vett és a tárgyévben a központi költségvetésbe visszafizetett hozzájárulások és támogatások összegeiből álltak 9456,3 millió forint értékben, valamint ezek igénybevételei, kiegészítő és késedelmi kamatából 399,2 millió forint értékben. Fentiekén kívül az önkormányzatok vállalkozási befizetései 2,2 millió forintra teljesültek.

7. cím: Egyéb uniós bevételek

7/2. alcím: Vámbeszedési költség megtérítése

Az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről szóló 2014/335/EU, Euratom tanácsi határozat értelmében a tagállamok által beszedett vámok 80%-át az uniós költségvetésbe kell utalni, míg a 20%-át a tagállamok a beszedéssel járó költségek fedezeteként megtarthatják, és ez utóbbi jelenik meg a magyar költségvetésben ezen az alcímen.

A központi költségvetésnek a 2017. évben 12 020,1 millió forint nemzeti vám bevétele keletkezett. A 2017. évi költségvetés ezen a címen 11 800,0 millió forintos előirányzatot tartalmazott, melyet a tényleges bevétel 220,1 millió forinttal (1,9%-kal) múlt felül. A felülteljesülés oka az importforgalom felülteljesülése, melyet részben kompenzált az átlagvám szintjének alulteljesülése.

A 2017. évi bevétel 923,7 millió forinttal, 7,1%-kal lett kevesebb a 2016. év 12 943,8 millió forintos bevételénél. Ennek oka elsősorban az, hogy 2016-ban az Európai Unió költségvetésébe való befizetéseket szabályzó jogszabályok változtak, amelyek a hagyományos saját források (vámok, cukorágazati hozzájárulások) beszedésére vonatkozó rendelkezéseket is érintették: 2016. szeptember 30-ig az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről szóló 2007/436/EK, Euratom határozat, 2016. október 1-jétől viszont a 2014/335/EU, Euratom tanácsi határozat volt hatályos. Előbbi értelmében a tagállamok által beszedett vámok 25%-át, míg a 2016. októbertől hatályos új határozat szerint már csak a 20%-át tarthatják meg a tagállamok a beszedéssel járó költségek fedezeteként.

Az éves nemzeti vámbevétel bázisalapú tervezésekor figyelembe vett mutatók: az import változása, a teljes importforgalomhoz viszonyított harmadik országos importforgalom aránya, illetve a vámtétel átlagos mértéke voltak. Ezek mellett a tervezés számolt az ún. egységes engedélyezés additív bevételmódosító hatásával, azaz azzal a tényezővel, hogy az engedélyek kiadásával a nemzeti rész két tagállam között 50-50%-os arányban megosztásra kerülhet. Az egységes engedélyek után a költségvetésnek 28,6 millió forint bevétele keletkezett, illetve 17,0 millió forint került kiutalásra más tagországok számára a más országokkal megosztott nemzeti vámbevételek alapján.

7/3. alcím: Cukorágazati hozzájárulás beszedési költség megtérítése

Az Európai Unió költségvetését illetik a cukorágazat piacának közös szervezése keretein belül nyújtott hozzájárulások is, amelyet a cukor-, az izoglükóz- és az inulin-gyártók teljesítenek. A termelési díj beszedése a tagállamokra delegált feladat, melyek a beszedéssel járó költségek fedezeteként a 2014/335/EU, Euratom tanácsi határozat értelmében a beszedett díjak 20%-ának megtartására jogosultak.

Cukorágazati hozzájárulás beszedési költség megtérítése alcímen 2017-ben a magyar költségvetésbe 170,8 millió forint bevétel folyt be, amely 0,6%-kal maradt alatta a 171,8 millió forint tervezett előirányzatnak, illetve 21,3%-kal alacsonyabb a 2016. évi 217,0 millió forint teljesülésnél. A 2017. évi tervezett és tényleges bevétel közötti eltérést a tervezési és a tényleges árfolyam közötti különbség okozta. Az egy évvel korábbi bevételhez viszonyított csökkenés abból adódik, hogy 2017-ben a tagállamok már csak a beszedett cukorilleték 20%-át tarthatták meg nemzeti költségvetési bevételként, míg 2016-ban ez az arány még 25% volt a korábbi jogszabályok alapján.

7/4. alcím: Uniós támogatások utólagos megtérülése

Az előirányzaton kerülnek kimutatásra az uniós programok, illetve projektek záró elszámolásakor az EU Bizottság által visszatartott összegek megtérülése, a lezárt programok esetében a szabálytalannak ítélt támogatásokból visszakövetelt pénzüsszegek, továbbá az uniós programok elszámolhatósági időszakának zárását követően megérkező időközi elszámolások összegei is. Az eredeti előirányzat 30 850,0 millió forint volt, amely év közben

törvénymódosítással megemelésre került 86 731,0 millió forintra és 100 408,3 millió forintra teljesült.

A részletek a következők:

- NSRK programjaihoz kapcsolódó uniós bevétel 6593,3 millió forint;
- 2007-2013 programozási időszak agrárkifizetéseihez kapcsolódó bevétel 55 880,9 millió forint;
- Új Magyarország Vidékfejlesztési Program zárását követően érkezett 31 276,6 millió forint;
- a Kohéziós Alap projektjei közül egy projektnél történt meg a záróegyenleg elszámolása és megtérítése összesen 6657,5 millió forint értékben.

8. cím: Tőke követelések visszatérülése

8/1. alcím: Kormányhitelek visszatérülése

A Kormányhitelek visszatérülése alcím a volt rubel, illetve dollár elszámolású országoknak korábban nyújtott kormányhitelek és kereskedelmi szaldókövetelések bevételeit tartalmazta. A 2017. évi bevételek kizárólag a dollár elszámolású viszonylatban, Nicaraguával szemben fennálló követelések megtérüléséből származtak. A 36,3 millió forintos bevételi előirányzat 36,7 millió forint összeggel teljesült. A csekély eltérést a dollár/forint árfolyamának változása okozta. A még fennálló további kormányzati követelések – Nicaragua kivételével – képesnek minősülnek, mivel lejártak, vagy a partnerország kitér az adósság rendezése elől.

28. cím: Diákhitel 2 konstrukció kamattámogatása

Ez a jogcím a felsőoktatás finanszírozásának átalakítása keretében 2012. szeptembertől bevezetésre került új diákhitel típushoz kapcsolódik, amit az önköltséges, valamint a részösztöndíjjal támogatott hallgatók vehetnek igénybe a ténylegesen fizetendő képzési költségük erejéig. A hitelt a Diákhitel Központ Zrt. közvetlenül a felsőoktatási intézmények számlájára utalja át. A hallgatók fizetési kötelezettségének mérséklése érdekében az ún. kötött felhasználású diákhitelhez általános állami kamattámogatás kapcsolódik. 2012. szeptember és 2017. szeptember között a hitelfelvevőknek 2%-os kamatláb került felszámolásra. 2017. október 1-jétől az ügyfelek által fizetendő kamat 0%-ra csökkent, a fennmaradó kamatrészt az állam megtéríti a Diákhitel Központ Zrt. részére. A fennálló Diákhitel 2 szerződések száma évről-évre dinamikusan emelkedik, év végére elérte a 27 595 darabot, míg 2017-ben a hallgatók által lehívott hitelösszeg átlagos nagysága 1,3 millió forint volt. 2017-ben ezen a jogcímen kifizetett állami kamattámogatás 468,4 millió forintot tett ki (az elfogadott előirányzat 73,1%-a), míg a támogatott hitelállomány nagysága elérte a 25 153 millió forintot.

29. cím: Lakástámogatások

29/1. alcím: Egyéb lakástámogatások

Az egyéb lakástámogatások alcím törvényi előirányzata a 2017. évben 211 300,0 millió forint volt, amelyhez 87,4%-os teljesítéssel 184 650,9 millió forint kifizetés társult. A 2017. évi kiadás a 2016. évinél 24,6%-kal volt több. Az egyéb lakástámogatások jogcímeit az állampapír hozamok és az egyes konstrukciókat igénybevevők létszáma mozgatja. Az elmaradás ezen paraméterek tervtől eltérő alakulására vezethető vissza. A kiadási előirányzat támogatási jogcíme szerinti alakulásának főbb elemei a következők voltak.

Családi otthonteremtési kedvezmény

A több gyermeket nevelő vagy vállaló családok számára új lakás építésére, vásárlására, vagy használt lakás vásárlására, bővítésére vissza nem térítendő támogatást nyújtott a költségvetés. A támogatásra 2017-ben 78 934,1 millió forint került elköltésre, ami a 2016. évihez képest 77,9%-os növekedést jelent.

Adó-visszatérítési támogatás

A támogatás összege az építkezés bekerülési költségére és az építési telek vásárlására kifizetett számlák általános forgalmi-adó tartalma, de építkezésenként legfeljebb 5 millió forint. Erre a célra 2017-ben 13 425,1 millió forint került a költségvetésből kifizetésre, mely a 2016. évi kifizetés csaknem kétszerese.

Otthonteremtési kamattámogatás lakástulajdon szerzésre, korszerűsítésre

A három és többgyermekes családok új lakásvásárlási, építési célú hitelét is magában foglaló konstrukció, a lakástulajdon szerzést (új lakás építése, új és használt lakás vásárlása) és korszerűsítést segíti elő oly módon, hogy a költségvetés kamattámogatást nyújt az arra jogosultaknak. E jogcímen 1691,5 millió forint kiadása keletkezett a költségvetésnek.

Árfolyamgát támogatása

A devizahitel-adósok megsegítése érdekében került bevezetésre 2012-ben az árfolyamgát rendszere, melynek célja a konstrukciót igénybevevő devizahitelek terheinek lényeges csökkentése volt. 2015. február 1-jével e hitelek csaknem teljes mértékben forintosításra kerültek. A nem forintosított devizahitelek miatt az adósok támogatására 30,0 millió forint kiadása keletkezett a költségvetésnek.

Jelzáloglevelek kamattámogatása

2009. július 1-jét megelőzően a jelzáloglevelek kamattámogatásával nyújtott hitelt új lakás építésén, vásárlásán kívül használt lakás vásárlásához, korszerűsítéséhez és bővítéséhez lehetett igénybe venni. A törlesztés első húsz évében a kölcsön kamatainak megfizetéséhez az állam költségvetési támogatást ad. A 2016. évi 22 799,3 millió forinthez képest 2017-ben az igénybevétel 17 878,5 millió forintot tett ki, ami 21,6%-os csökkenést jelent. A mérséklődés oka a fajlagos kamattámogatás és az átlagos hitelállomány csökkenése.

Kiegészítő kamattámogatás

2009. július 1-jét megelőzően kiegészítő kamattámogatású hitelt lehetett igényelni új lakás építéséhez vagy vásárlásához. Az állam a házaspárok vagy a gyermeket eltartók által felvett hitelek kamataihoz nyújtott támogatást, legfeljebb 20 évre. E támogatási forma igénybe vehető volt önkormányzat, gazdasági társaság vagy vállalkozó által magánszemély részére eladás, illetve bérbeadás céljára történő lakásépítéshez vagy közművesített telek kialakításához. A 2017. évi költségvetési kiadás 2314,5 millió forintot tett ki, amely 39,7%-kal volt kevesebb az előző évinél. A csökkenést a fajlagos kamattámogatás és az átlagos hitelállomány csökkenése együttesen eredményezte.

Fiatalok és többgyermekes családok lakáscélú kölcsöneinek kamattámogatása

A kamattámogatott kölcsönt a 2009. év második felétől a 35 év alatti fiatalok, valamint az eltartott gyermekek számától függően a 45 év alatti kettő vagy többgyermekes családok új lakás építéséhez, vásárlásához vehetik igénybe. A támogatás az életkortól és a gyermekek számától függetlenül lakás korszerűsítéséhez is felhasználható. A 2017. évben az e jogcímen megjelenő kiadás 55,1 millió forint volt, ami az előző évhez képest 24,3%-os csökkenést jelent. A változás oka a fajlagos kamattámogatás mérséklődése.

Lakásépítési kedvezmény

2009. július 1-je előtt lakásépítés, új lakás vásárlása céljára felvett kölcsönök csökkentésére volt folyósítható a lakásépítési kedvezmény. Az előirányzatból e célra a 2017. évben 782,7 millió forint összegű támogatás került kifizetésre.

Megelőlegezett lakásépítési kedvezmény

A gyermektelen fiatal házaspár két gyermek, vagy egygyermekes házaspár további egy gyermek vállalása esetében 2009. július 1-jéig igényelhetette a lakásépítési kedvezmény kölcsönként való megelőlegezését. A megelőlegezett kedvezmény új lakás építésére vagy új lakás vásárlására volt nyújtható. A megelőlegezés időtartama alatt az adósnak nem kell a kölcsönt törlesztenie, az esedékes kamatokat a hitelintézet a központi költségvetéssel számolja el. A gyermekvállalás határideje egy gyermek esetében 4 év, két gyermek esetében 8 év. A 2017. évi kiadás 442,8 millió forint volt. A 2017. évi összegből a megszületett gyermekek utáni – a kölcsönök kiegyenlítésére kifizetett – kedvezmény 532,1 millió forint volt. Az állam által az ügyfél helyett kifizetett kamatok és költségek visszatérítése – figyelembe véve a gyermekvállalás elmaradása esetén visszafizetett kamatot és költséget is – 89,3 millió forint bevételi többletet eredményezett.

Fiatalok otthonteremtési támogatása

A gyermeket nevelő 35 év alatti házastársak, élettársak, vagy egyedülálló személyek vissza nem térítendő támogatást igényelhettek, ha használt lakást vásároltak, és a támogatásra 2009. július 1-je előtt jogosultságot szereztek. A költségvetési kiadás 2017-ben 57,1 millió forintot tett ki.

Lakás-takarékpénztári megtakarítás támogatása

A lakás-takarékpénztári betéteket az állam 30%-os mértékben támogatja, a magánszemélyek esetén éves szinten maximum 72 ezer forinttal, míg társasházaknál lakásszámtól függően 180 ezer és 324 ezer forint közötti összeggel. A lakás-takarékpénztári megtakarítások támogatására fordított kiadás 13,4%-kal emelkedett, így e célra 61 569,5 millió forint került felhasználásra. A növekedés oka, hogy e megtakarítási forma egyre népszerűbb a lakosság körében, a szerződések száma folyamatosan nő.

Korábbi adó-visszatérítési támogatás

2005. február 1-jétől nem igényelhető, emiatt a költségvetési kiadás fokozatosan mérséklődik. 2015-ben már csak a korábbi jogszabályi feltételek szerint jogosultságot szerzett lakást építők igényelhettek. Erre a célra 2017-ben 0,6 millió forint került a költségvetésből kifizetésre.

Akadálymentesítési támogatás

A mozgáskorlátozott személyek lakásuk akadálymentesítésére vehetik igénybe ezt a támogatást. Ezen a jogcímen 2017-ben a költségvetési kiadás 470,7 millió forint volt, mely 9,5%-kal haladta meg a 2016. évit.

Törlesztési támogatás

Az 1988. január 1. és 1993. december 31. között hatályban lévő jogszabályok alapján felvett hitelek törlesztéséhez 15-80% közötti támogatást vállalt az állam. A 2017. évben az érintett hitelek vonatkozásában a költségvetésnek nem volt kiadása, ugyanakkor – a jogtalan igénybevétel visszafizetése miatt – 0,3 millió forint összegű bevétel keletkezett.

Folyósítási költség és költségtérítés

A lakástámogatások többségének (például lakásépítési támogatás, lakásépítési kedvezmény, kamattámogatások) folyósítása esetében a hitelintézeteket 1,5%, a megelőlegezett lakásépítési kedvezmény, valamint a fiatalok otthonteremtési támogatása után 3%, a családi otthonteremtési kedvezmény után 2% költségtérítés illeti meg. A 2017. évi teljesítés

2290,2 millió forint, ami 45,9%-kal haladta meg a 2016. évi – 1569,6 millió forint összegű – kiadást.

Lakáscélú hitelek állami megtérítési kötelezettsége

Az 1988. december 31-ig hatályban lévő jogszabályok alapján, az eredetileg fix kamatra nyújtott lakáshitelekre az állam 100%-os megtérítési kötelezettséget vállalt. A megtérítési kötelezettséget akkor érvényesítheti a hitelintézet, ha bizonyítja, hogy minden jogszerű eszközt igénybe vett a tartozás behajtására, és még így is maradt fenn követelése. 1989. január 1-jétől e támogatási forma megszűnt, majd 1994. január 1-jével újraindult. Az állam 80%-os garanciát vállalt lakás építésére vagy vásárlására nyújtott hitelekre, behajthatatlanság esetén. Megtérítési kötelezettség érvényesítésére kizárólag a 2004. május 1-je előtt kötött kölcsönszerződések esetében van lehetőség. A végrehajtások során befolyt összegeken felül megmaradt és beváltott megtérítési kötelezettség 41,9 millió forint kiadást okozott a költségvetésnek.

Víziközmű-hitelek kamattámogatása és az önkormányzati lakástámogatási hitel

A helyi jelentőségű közcélú közműlétesítményeknek vagy az egyedi szennyvízelvezetés építési munkáihoz felvett hitel kamatainak a törlesztés első öt évében 70%-át, a második öt évében 35%-át – a kölcsönt igénylő társulat helyett – a költségvetés a hitelintézetnek megtéríti. A kamatkedvezmény számítási alapja legfeljebb az egyéves futamidejű állampapír referenciahozama tárgyév január 1-jét megelőző féléves átlagának 1,3-szerese lehet. A 2017. évi teljesítés 52,4 millió forint, ami a 2016. évi 123,4 millió forint kiadáshoz képest 57,5%-os csökkenést jelent. Ennek oka a hitelállomány és a fajlagos kamattámogatás csökkenése.

A lakáscélú állami támogatásokról szóló 12/2001. (I. 31.) Korm. rendelet alapján a települési önkormányzatok által a tulajdonukban álló lakások felújítására felvett – a költségek legfeljebb 50%-áig terjedő – hitelintézeti kölcsön piaci kamatainak 70%-át a költségvetés átvállalja. 2017-ben a felhasználás 6,5 millió forint volt.

Egyéb kamattámogatás

E jogcímbe a társasházi, lakásszövetkezeti épületek közös részeinek felújítására felvett hitelek kamattámogatása és a régi, 2000. február 1-je előtti feltételekkel felvett új lakásépítési, vásárlási hitelek kamattámogatása tartozik. A felújítási hitel kamattámogatása akkor igényelhető, ha a társasház eleget tett felújítási alap képzési kötelezettségének. A felvett hitel kamatainak a törlesztés első öt évében 70%-át, a második öt évében 35%-át – a kölcsönt igénylő társasház, lakásszövetkezet helyett – a költségvetés a hitelintézetnek megtéríti.

A 2000. február 1-je előtti feltételek szerint új lakás építésére/vásárlására kötött támogatott hitelek kamatából a törlesztés első öt évében 4%-ot, második öt évében 3%-ot, harmadik öt évében 1%-ot az állam megtérít a hitelintézetnek. A 2017. évi költségvetési kiadás 3154,4 millió forint volt, mely az előző évihez képest 7,1%-os csökkenést jelent.

Egyéb

A pályázatkezelési költségekből a 2017. évben 26,1 millió forint kiadása keletkezett a költségvetésnek.

Előleg és elszámolás különbözete

Itt szerepel a november, december hónapban a hitelintézeteknek kifizetett előlegek összege, mellyel a következő év első hónapjában számolnak el.

31. cím: Szociálpolitikai menetdíj támogatás

Az állam a szociálpolitikai menetdíj támogatással ellentételezi a közúti és a vasúti személyszállító társaságok számára az állam által a személyszállítási közszolgáltatások keretei között biztosított egyes utazási kedvezmények igénybevételével megvalósuló utazások miatti árbevétel-elmaradást. Ezen célra a 2017. évre 104 000,0 millió forint kiadás került tervezésre; míg a tényadatok szerint a központi költségvetés 2017-ben 94 505,9 millió forint szociálpolitikai menetdíj támogatást fizetett ki, amely összeg 9,1%-os elmaradást jelent az előirányzathoz képest, mely az alacsonyabb mértékű szolgáltatói igénybevétellel magyarázható.

32. cím: Egyéb költségvetési kiadások

32/1. alcím: Vegyes kiadások

Vegyes kiadások címen 2017-ben 36 797,5 millió forint, azaz a törvényi előirányzat 150,2%-a került kiutalásra a következők szerint:

A „Felszámolásokkal kapcsolatos kiadások” soron az állami helytállási kötelezettség miatt 619,2 millió forint (az elfogadott előirányzat 19,4%-a) volt a költségvetés kiadása 2017-ben.

Szanálásokkal kapcsolatos költségvetési kifizetésekre 2017-ben nem került sor.

A „Magán és egyéb jogi személyek kártérítése” sor jóváhagyott 2017-es törvényi előirányzata 200,0 millió forint volt. Az előirányzatról végül (szakértői díjak, díjelőlegek, Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóságnak kártérítési járadékok megtérítése, postaköltség) összesen 200,6 millió forint került kifizetésre (az eredeti előirányzat 100,3%-a).

A „Védelmi felkészítés előirányzatai” sorok többek között a központi, a fővárosi és megyei védelmi bizottságok működésére, a központi, területi és helyi védelmi felkészítés feladatainak ellátására, a védelmi igazgatás informatikai rendszerének fenntartására és fejlesztésére, a Honvédelmi Tanács és a Kormány védelmi működési feltételeinek biztosítására, valamint a speciális objektumok üzemeltetésére nyújtanak fedezetet. Az ezt szolgáló két jogcímen eredetileg tervezett összesen 1697,0 millió forint a 2017. évi honvédelmi igazgatási feladatok végrehajtásához szükséges költségvetési források átcsoportosításáról szóló 1464/2017. (VII. 25.) Korm. határozat alapján teljes egészében átcsoportosításra került, közvetlen kifizetés erről az előirányzatról 2017-ben nem történt.

Az „Egyéb vegyes kiadások” előirányzaton 5529,0 millió forint kifizetett összeg - mely jelentősen, 1083,7 millió forinttal lépte túl a jóváhagyott előirányzatot – döntően a Magyar Államkincstár által lebonyolított pénzforgalommal kapcsolatosan teljesült. Itt kerültek elszámolásra a kincstári átutalásokhoz kapcsolódó GIRO díjak, SWIFT szolgáltatási díjak, VIBER forgalmi jutalékok, bankközvetítői díjak, MNB jutalékok, postai szolgáltatási díjak, KELER értékpapír számlavezetési díjak, valamint egyéb más költségek (készpénzkezelési, bankkártya-elfogadási és számítástechnika díjak) is. Így összesen a törvényi előirányzat 124,4%-on teljesült 2017-ben.

Az adóbevallások feldolgozása és a kedvezményezettek igazolása alapján a magánszemélyek által a személyi jövedelemadó 1%-ának közcélú felhasználására történő felajánlásaiból a költségvetés 7952,5 millió forintot (az előirányzat 97,0%) utalt át a tervezett 8200,0 millió forinttal szemben civil kedvezményezettek javára.

A Mehib Zrt.-nek a korábbi évek biztosítási eseményeihez kapcsolódó behajtási tevékenysége eredményeként beérkezett tőkemegtérülés után a vonatkozó jogszabályok alapján a megtérült követelés 5%-ának megfelelő jutalékot, azaz együttesen 76,6 millió forintot fizetett az állam.

A jutalék összege több mint kétszeresét tette ki a tervezettnél azzal összefüggően, hogy a 2017-ben elszámolt megtérülések összege is jóval magasabb volt.

A 2004. évi EU csatlakozást megelőző időszakra vonatkozóan vám- és importbefizetések bevételeként elszámolt, de az ügyfélnek visszajáró vámbiztosíték és egyéb vámvisszatérítések fedezetére 1,0 millió forintos keretet tervezett a költségvetés, tényleges kifizetés azonban innen nem történt.

A gazdálkodó szervezetek által korábban már befizetett termékdíjak visszaigénylésével kapcsolatosan a költségvetés 2018,0 millió forintot fizetett ki, mely meghaladta a 1700,0 millió forintos tervezett összeget (a törvényi előirányzat 118,7%-a).

A egyes közszolgáltatások ellátásáról és az ezzel összefüggő törvénymódosításokról szóló 2013. évi CXXXIV. törvény alapján a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás átmeneti kimaradása esetén a katasztrófavédelmi szerv a közszolgáltatás ideiglenes ellátására közérdekű szolgáltatót jelöl ki. Az erre tervezett 2000,0 millió forintos előirányzat az előző évhez hasonlóan kormányhatározat alapján átcsoportosítással került teljes egészében felhasználásra a hulladékgazdálkodási feladatok támogatására.

A „Fuvarozók kamattámogatása” előirányzat terhére került sor az Útdíj Hitelprogram kis- és középvállalkozói kölcsöneinek költségvetési támogatására. A program keretében az állam a hitelszerződések tőkeösszegére vetített évi 4%-os mértékű kamattámogatást nyújtott a KAVOSZ Vállalkozásfejlesztési Zrt.-n (KAVOSZ Zrt.) keresztül. A 4,8 millió forintos éves teljesítés a 20,0 millió forintos előirányzat csupán 24,0%-át tette ki. Az alacsonyabb összegű kifizetés egyrészt arra vezethető vissza, hogy a program keretében a szerződéskötési vagy hosszabbítási lehetőség 2017. július 1-jén lezárult. Továbbá a fuvarozók a felmerült útdíjak finanszírozását folyószámlahitel-kereteikből is biztosítani tudták. 2017 végére a KAVOSZ Zrt. által összesen 51 millió forint hitelösszeggel megkötött – állami kamattámogatással érintett – kölcsönszerződések száma 12 darab volt, míg a fennálló tőketartozás állománya összesen 44,9 millió forintot tett ki.

Az „Egyéb megszűnt jogcímek miatt járó támogatás” kiadási előirányzat terhére történt meg a korábbi években még a „Vállalkozások folyó támogatásai” között szerepelt, de az azóta már megszűnt egyes támogatási jogcímek 2017. évi, előre nem látható kötelezettségeinek elszámolása. A jogcím 5,0 millió forintos előirányzatából végül csupán 0,1 millió forint (a törvényi előirányzat 2,0%-a) került kifizetésre.

A „Filmszakmai közvetett támogatások kiegészítő finanszírozása” jogcímen a mozgóképről szóló 2004. évi II. törvény (Film tv.) szerint a költségvetés fedezetet biztosít a filmszakmai közvetett támogatások – NAV által negyedévente teljesítendő – kiegészítő finanszírozásához. A filmszakmai kiegészítő támogatások összege a 2017. év során emelkedett meg az eredetileg tervezett 3000,0 millió forintról 20 396,7 millió forintra. Az eltérés fő oka a Film tv. 2016. év végi változása volt. A 2017-es év során a költségvetés a Kormány 439/2016. (XII.16.) számú rendeletének megfelelő nagyságrendben biztosította a forrásokat a hazai gyártású filmek támogatására, így ez az előirányzat a 2017. év végére közel hétszeresen teljesült túl (679,9%).

33. cím: Állam által vállalt kezesség és viszontgarancia érvényesítése

Az állam által vállalt kezesség és viszontgarancia érvényesítésére a 2017. évi költségvetés 20 964,1 millió forint összegű előirányzatot tartalmazott tizenegy alcímre bontva. Az előirányzat külön módosítás nélküli túllépésére a 2017. évi költségvetési törvény 4. mellékletének 52. pontja adott felhatalmazást.

Év közben megfigyelhető volt, hogy a kezességérvényesítési kiadások szinte valamennyi kezesség és viszontgarancia típus esetében jelentős mértékű elmaradást mutatnak az

előirányzathoz képest, ezért a Kormány saját hatáskörben módosította (csökkentette) az előirányzatokat 8000,0 millió forinttal.

A tényleges kifizetés 17 914,8 millió forint volt. A kezességbevételek kiadások eredeti előirányzathoz viszonyított jelentős csökkenésének alapvető oka, hogy a kis- és középvállalkozások finanszírozásához kapcsolódó állami viszontgaranciák, a lakáshitelekhez kapcsolódó állami kezességek érvényesítése kedvezőbben alakult a vártnál. Ugyanakkor a MFB Zrt. által nyújtott hitelekhez vállalt kezességek előirányzata jelentősen meghaladta a tervezettet a Pápai élelmiszeripari cégcsoport pénzügyi nehézségei miatt.

A bevételek kezességtípusonkénti bemutatását a törvényjavaslat Általános indokolásának 2.13. pontja tartalmazza.

34. cím: Kormányzati rendkívüli kiadások

34/2. alcím: Pénzbeli kárpótlás

Az életüktől és szabadságuktól politikai okból jogtalanul megfosztottak kárpótlásáról szóló 1992. évi XXXII. törvény alapján járó kárpótlási életjáradék 2017. évi költségvetési előirányzata 1079,4 millió forint volt, a tényleges teljesítés 998,0 millió forintot tett ki. Az év folyamán havonta átlagosan 5413 fő részesült életjáradékban, az egy főre számított havi átlagos ellátás 14 975 forintot tett ki. A pénzbeli kárpótlás alapösszegének éves emelése a 210/2017. (VII. 25.) Korm. rendelet alapján (1,6%, a 2017. januári nyugdíjemeléssel megegyezően) megtörtént.

Az 1947-es Párizsi Békeszerződésből eredő, az 1997. évi X. törvény alapján járó kárpótlási életjáradék esetében a 2017. évi előirányzat 2153,5 millió forint volt, a tényleges teljesítés 2064,9 millió forint lett. A 2017. évi költségvetési törvény 65. § (3) bekezdése a havi életjáradék összegének az előző évben megvalósult nyugdíjemelés százalékos mértékével megegyező (1,6%) emelését írta elő 2017. március 1-jétől, 2017. január 1-jei visszamenőleges hatállyal. Az év folyamán havonta átlagosan 5802 fő részesült életjáradékban, melynek átlagos havi összege 29 399 forintot tett ki.

Az alcím bevétele összesen 3,2 millió forint volt, melynek befizetését a Magyarország 2016. évi központi költségvetéséről szóló 2015. évi C. törvény végrehajtásáról szóló 2017. évi CLXX. törvény 13. § a) és b) pontja írta elő a folyósítást végző Nyugdíjbiztosítási Alap részére.

A pénzbeli kárpótlás folyósítási költségeire előirányzott 52,9 millió forint kifizetésre került a folyósítást végző szerv (a Nyugdíjbiztosítási Alapot kezelő szerv) részére.

35. cím: Garancia és hozzájárulás a társadalombiztosítási ellátásokhoz

35/1. alcím: Nyugdíjbiztosítási Alap támogatása

35/1/1. Minimálbér és garantált bérminimum emelésének támogatása

A 2017. évi költségvetési törvény 4. § (3) bekezdése szerint céltartalék („Ágazati életpályák és bérintézkedések”) szolgál a jogszabály vagy kormányhatározat alapján járó többlet személyi juttatások és az azokhoz kapcsolódó munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó kifizetésére. A költségvetési törvény 20. § (1) bekezdése alapján ezen előirányzatból az államháztartásért felelős miniszter – felmérés alapján – más fejezetre, címre, alcímre, jogcímcsoportra, jogcímre, előirányzat-csoportra, kiemelt előirányzatra átcsoportosíthat. E céltartalékból a Nyugdíjbiztosítási Alapot kezelő szerv is részesült támogatásban a minimálbér és a garantált bérminimum emelésével kapcsolatos többletkiadásaira, melynek összege 55,2 millió forint volt.

35/1/2. 2017. évi kompenzáció támogatása

A 2017. évi költségvetési törvény 4. § (1) bekezdése alapján a költségvetés céltartalékából („Közzférában foglalkoztatottak bérkompenzációja”) fedezték a költségvetési szerveknél és az egyházak közcélú tevékenységet folytató intézményeinél foglalkoztatottak részére a 2017. évben – jogszabály alapján – járó többlet személyi juttatásokat és az azokhoz kapcsolódó munkaadókat terhelő járulékokat és szociális hozzájárulási adót. A 2017. évi kompenzációval kapcsolatos kiadásaira a Nyugdíjbiztosítási Alapot kezelő szerv is részesült támogatásban e céltartalékból, melynek összege 39,8 millió forintot tett ki. Az előirányzat átcsoportosítására a Kormány 1301/2017. (VI. 7.) számú határozata alapján került sor.

35/1/5. Kiadások támogatására pénzeszköz átadás

A Nyugdíjbiztosítási Alap eredetileg a 2017. évi költségvetési törvény alapján nem részesült támogatásban. A 2017. évi költségvetési törvényt módosító 2017. évi LXXXVI. törvény a Nyugdíjbiztosítási Alap részére „Kiadások támogatására pénzeszköz átadás” címen 208 000,0 millió forint támogatást biztosított, melynek célja az alap kiegyensúlyozása volt. Az előirányzat teljes egészében felhasználásra került.

35/2. alcím: Egészségbiztosítási Alap támogatása

35/2/2. Minimálbér és garantált bérminimum emelésének támogatása

A 2017. évi költségvetési törvény 4. § (3) bekezdése szerint céltartalék („Ágazati életpályák és bérintézkedések”) szolgál a jogszabály vagy kormányhatározat alapján járó többlet személyi juttatások és az azokhoz kapcsolódó munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó kifizetésére. A 2017. évi költségvetési törvény 20. § (1) bekezdése alapján ezen előirányzathoz az államháztartásért felelős miniszter – felmérés alapján – más fejezetre, címre, alcímre, jogcímcsoportra, jogcímszámra, előirányzat-csoportra, kiemelt előirányzatra átcsoportosíthat. E céltartalékból az Egészségbiztosítási Alapot kezelő szerv is részesült támogatásban a minimálbér és a garantált bérminimum emelésével kapcsolatos többletkiadásaira, melynek összege 46,2 millió forint volt.

35/2/3. 2017. évi kompenzáció támogatása

A 2017. évi költségvetési törvény 4. § (1) bekezdése alapján a költségvetés céltartalékából („Közzférában foglalkoztatottak bérkompenzációja”) fedezték a költségvetési szerveknél és az egyházak közcélú tevékenységet folytató intézményeinél foglalkoztatottak részére a 2017. évben – jogszabály alapján – járó többlet személyi juttatásokat és az azokhoz kapcsolódó munkaadókat terhelő járulékokat és szociális hozzájárulási adót. A 2017. évi kompenzációval kapcsolatos kiadásaira az Egészségbiztosítási Alapot kezelő szerv is részesült támogatásban e céltartalékból, melynek összege 15,4 millió forintot tett ki. Az előirányzat átcsoportosítására a Kormány 1301/2017. (VI. 7.) és 2078/2017. (XII. 28.) számú határozatai alapján került sor.

35/2/4. Járulék címen átadott pénzeszköz

Az Egészségbiztosítási Alap 2017. évi bevételét képezte a „Járulék címen átadott pénzeszköz”, amely az alap költségvetésében a költségvetési hozzájárulások között, önálló jogcímcsoporton jelent meg. Ez az előirányzat a biztosítási jogviszonyból származó jövedelemmel nem rendelkező személyek (nyugellátásban részesülők, kiskorú személyek, felsőfokú nappali tanulmányokat folytatók stb.) után fizetett fix összegű egészségügyi szolgáltatási járulék fedezetéül szolgált. A 368 745,2 millió forintos előirányzat teljes mértékben átutalásra került az alap részére.

35/2/6. Prémiumévek programmal kapcsolatos kiadások

A 2017. évi költségvetési törvény 4. § (2) bekezdés a) pontja alapján a költségvetés céltartalékából („Különböző kifizetések”) került finanszírozásra az Egészségbiztosítási Alapot kezelő szerv Prémiumévek programmal kapcsolatos kiadásai. A 2017. évi költségvetési

törvény 20. § (1) bekezdésében foglaltak szerint az államháztartásért felelős miniszter ezen előirányzatból – felmérés alapján – más fejezetre, címre, alcímre, jogcímcsoportra, jogcímre, előirányzat-csoportra, kiemelt előirányzatra átcsoportosíthat. A támogatás összege 2017-ben 15,7 millió forintot tett ki.

35/2/9. Kiadások támogatására pénzeszköz-átadás

A „Kiadások támogatására nyújtott pénzeszköz-átadás” 2017. évi eredeti törvényi előirányzata 14 902,3 millió forint volt, melyet a 2017. évi költségvetési törvényt módosító 2017. évi LXXXVI. törvény 32 100,0 millió forinttal, 47 002,3 millió forintra emelt. Az előirányzat teljes mértékben átutalásra került az Egészségbiztosítási Alap részére.

36. cím: Nemzetközi pénzügyi intézmények felé vállalt kötelezettségek kiadásai

A nemzetközi pénzügyi kapcsolatokból eredő kiadások előirányzata 8671,5 millió forint volt, a 4007,9 millió forintos teljesítés az előirányzat 46,2%-át tette ki. Az alacsonyabb mértékű kifizetés oka, hogy az Ázsiai Infrastrukturális Beruházási Bank (AIIB) alaptőke hozzájárulás összege és ütemezése 2017. év közben vált véglegessé, és ehhez igazodóan kisebb tétellel teljesült, továbbá két segélyezési típusú előirányzata terhére átutalás nem történt.

36/1. alcím: Nemzetközi tagdíjak

A Nemzetközi tagdíjak alcím előirányzatainak 2017. évi 2631,3 millió forintos kiadása 4502,5 millió forinttal lett alacsonyabb a tervezett összegeknél (36,9%-os teljesítés). Az elmaradás oka döntően az, hogy az AIIB részére nyújtandó alaptőke hozzájárulás kapcsán 5656,0 millió forint helyett csupán 1104,4 millió forint befizetésére került sor. Az AIIB ún. nem allokált tőkerészből Magyarország számára 100 millió USD összegű tőke jegyzése történt meg. A 20 millió USD összegű ún. befizetendő tőkerész folyósítását öt év alatt, egyenlő részletekben (évente 4 millió USD) kell teljesíteni. A többi kiadási előirányzat esetében eltérést az árfolyamkülönbség indokolja, illetve a CEB tagdíj mértéke a vártnál alacsonyabb lett.

36/2. alcím: Nemzetközi multilaterális segélyezési tevékenység

A nemzetközi multilaterális segélyezési tevékenység alcím előirányzatainak 1342,8 millió forintos 2017. évi kiadása 154,9 millió forinttal maradt el a tervezett összegektől (89,7%-os teljesítés). Az alcím terhére 2017-ben a Nemzetközi Fejlesztési Társulás (IDA) alaptőkéjéhez történő hozzájárulás, valamint a legkevésbé fejlett, súlyosan eladósodott (HIPC) országok adósságainak rendezésére kidolgozott nemzetközi programban való közreműködés címén valósult meg kifizetés. Az IMF HIPC segélyprogram számára kifizetett 33,0 millió forint összegű hozzájárulás 12,0 millió forinttal maradt el a tervezett összegtől, amely alapvetően a HIPC kiszámításánál figyelembe vett referencia kamatlábak csökkenésének tudható be. Az EBRD által kezelt Nyugat-balkáni Alaphoz való hozzájárulás, valamint az EU Szomszédsági Beruházási Eszköz előirányzatainak tervezett 142,9 millió forint összegű kifizetés 2017-ben nem valósult meg, tekintettel arra, hogy a két multilaterális donoralaphoz történő magyar hozzájárulásról pozitív kormánydöntés nem született.

36/3. alcím: Egyéb kiadások

Az Egyéb kiadások alcím 2017. évi 40,0 millió forintos előirányzatából 33,8 millió forintos kifizetés teljesült. A kiadás kisebb részét letétörzési díjak és az utalások költségei, nagyobb részét – 31,1 millió forintot – az EBRD ország-csoport megállapodás szerinti hozzájárulás 2017. évre eső részletének befizetése tette ki.

37. cím: Hozzájárulás az EU költségvetéséhez

37/1. alcím: Áfa alapú hozzájárulás

Áfa alapú hozzájárulás alcímen az uniós költségvetésbe Magyarország 2017-ben 43 521,0 millió forint összegű befizetést teljesített, ami az eredeti törvényi előirányzatot (41 798,2 millió forint) 1722,8 millió forinttal (4,1%-kal), a módosított előirányzatot (43 516,5 millió forint) pedig mindösszesen 4,5 millió forinttal haladta meg. A tervezett és a teljesült kiadás közötti eltérést az áfabevételi adatokra vonatkozó prognózisok frissítése magyarázza.

A 2016. évi 41 671,4 millió forintos teljesüléshez képest 2017-ben 1849,6 millió forinttal (4,4%-kal) többet fizetett be hazánk az uniós költségvetésbe áfa alapú hozzájárulás címén, ami elsősorban a magyar áfaalap – többi tagállamhoz mért – növekedésének köszönhető.

37/2. alcím: GNI alapú hozzájárulás

GNI alapú hozzájárulás alcímen 2017-ben az elfogadott költségvetésben 250 495,2 millió forint szerepelt, amely az év során 218 684,8 millió forintra módosult, mert a tervezéskor számítási alapként vett összeghez képest az uniós költségvetés 2016. decemberben elfogadott főösszege jóval alacsonyabb lett a 2014-2020-as uniós programok uniós szinten lassú felfutása miatt. 2017-ben ezen az alcímen 193 030,9 millió forint kiadás teljesült, ami a módosított előirányzattól 25 653,9 millió forinttal (11,7%-kal) maradt el.

Az eltérés a tervezés és a teljesítés időpontjában alkalmazott forint/euró árfolyam különbsége mellett az előző évről áthúzódó uniós költségvetés-módosítások, valamint a GNI adatokra vonatkozó prognózisok felülvizsgálatának együttes hatásából származik. Emellett 2017 októberében erről az előirányzatról került teljesítésre a Törökország-támogató Menekültügyi Eszköz javára történő befizetés pénzügyi forrásának biztosításáról szóló 1175/2016. (IV. 11.) Korm. határozat szerinti 725,7 millió forint befizetés az uniós költségvetésbe.

37/3. alcím: Brit korrekció

A brit korrekció alcímen az uniós költségvetésbe 2017-ben 21 285,3 millió forint összegű teljesítés történt. Ez 760,6 millió forinttal (3,5%-kal) maradt el az eredeti törvényi előirányzattól, megegyezett viszont az év folyamán módosított előirányzattal. Az eltérést a tervezés és a teljesítés időpontjában alkalmazandó árfolyam különbsége mellett a korábbi években fizetett és a tényadatok alapján felülvizsgált brit korrekció összegek utólagos kiigazítása magyarázza.

37/4. alcím: Dánia, Hollandia és Svédország számára teljesítendő bruttó GNI csökkentés

A 2014/335/EU, Euratom tanácsi határozat szerint Dánia, Hollandia és Svédország éves GNI alapú hozzájárulásukból bruttó összegben meghatározott csökkentéseket élveznek. A kedvezményt a többi tagállam GNI-arányosan finanszírozza. A 2017. évi költségvetésben ezen az alcímen 2705,5 millió forint lett betervezve, ami az év során 2558,2 millió forintra módosult, és a teljesülés megegyezett a módosított előirányzattal, az eredeti előirányzattól pedig 147,3 millió forinttal (5,4%-kal) maradt el. A 2016. évi költségvetésben ilyen jogcímen nem történt befizetés az uniós költségvetésbe a jogalapot adó 2014/335/EU, Euratom tanácsi határozat késői, 2016. októberi hatálybalépése, és az ehhez szükséges uniós költségvetés-módosítás 2016. decemberi elfogadása miatt.

41. cím: Követeléskezelés költségei

A „követeléskezelés költségei” alcímen megtervezett 1,7 millió forint előirányzattól 1,2 millió forint kapcsolódott a külföldi követelések lebontásához. A ténylegesen felmerült költségek a külföldi követelésekhez kapcsolódtak 0,03 millió forint összegben, a külföldi

adósokkal vagy azok bankjával – futárszolgálat útján – folytatott levelezéshez kapcsolódóan. Belföldi követelések esetében a 2017. évben kifizetésre nem került sor.

42. cím: Alapok támogatása

42/2. alcím: Bethlen Gábor Alap támogatás

Az Alap 20 938,5 millió forintos támogatása év közben, kormányhatározatok alapján további költségvetési forrásokkal egészült ki, összesen 53 570,9 millió forintban, ezáltal a támogatás 74 509,4 millió forint lett.

42/3. alcím: Központi Nukleáris Pénzügyi Alap támogatása

Az Alap támogatásának eredeti előirányzata a 2017. évben 3259,7 millió forint volt, amely a jegybanki alapkamat változása következtében 2755,6 millió forintban teljesült.

42/5. alcím: Nemzeti Kulturális, Fejlesztési és Innovációs Alap támogatása

Az Alap támogatásának előirányzata 7686,0 millió forint volt, amely 100%-ban teljesült.

Budapest, 2018. augusztus „ .”

Varga Mihály
miniszter



